

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2CdoVP/1/2026
Identifikačné číslo spisu: 8724205154
Dátum vydania rozhodnutia: 19.02.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:8724205154.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne S. U., nar. N., J., proti žalovaným 1/ O. T., nar. N., J., 2/ E. T., nar. N., J., o zaplatenie 7.290,71 eur, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 24C/79/2024, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 27. mája 2025 sp. zn. 11Co/17/2025, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaným 1/ a 2/ n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

- Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 28. januára 2025 č. k. 24C/79/2024-7 výrokom I. konanie zastavil; výrokom II. žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania nepriznal.
- Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobkyne uznesením z 27. mája 2025 č. k. 11Co/17/2025-82 potvrdil uznesenie okresného súdu (prvý výrok); žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (druhý výrok).
- Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej ako „dovolateľka“) dovolanie dňa 9. júla 2025 (č. l. 92 a nasl. spisu), ktoré sama spísala.
- Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací v zmysle § 35 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z. z. (ďalej len „CSP“), po zistení, že dovolanie podala strana sporu (žalobkyňa), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť, pretože neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP (§ 447 písm. e) CSP).
- Na odôvodnenie svojho záveru dovolací súd v zmysle § 451 ods. 3 CSP stručne uvádza, že podmienkou dovolacieho konania je obligatórne zastúpenie dovolateľa advokátom v dovolacom konaní (§ 429 ods. 1 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 druhá veta CSP).
- Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c)

dovolať v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

7. Podľa § 436 ods. 1 CSP ak má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

8. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade úplnej absencie alebo nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

9. V danom prípade však odvolací súd v zmysle § 393 ods. 1 CSP v napadnutom rozhodnutí (viď str. 3 a 4 rozhodnutia krajského súdu „Poučenie“) strany riadne poučil (okrem iného) aj o povinnom zastúpení dovolateľa advokátom a o nutnosti spisania dovolania a ďalších podaní dovolateľa týmto kvalifikovaným zástupcom s výnimkou prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP. Napriek uvedenému okresný súd uznesením z 19. septembra 2025 č. k. 24C/79/2024-115 vyzval dovolateľku v určenej lehote odstrániť vady svojho podania (dovolania) aj s opätovným akcentom o povinnom zastúpení v dovolacom konaní v zmysle § 429 CSP.

10. Dovolaťka v reakcii na uznesenie okresného súdu, ktorým ju vyzval na odstránenie vád svojho dovolania, vo svojom podaní z 5. októbra 2025 požiadala súd o predĺženie lehoty „z dôvodu vybavovania advokáta, ktorý ju bude zastupovať v konaní“, pričom priložila Žiadosť o poskytnutie právnej pomoci z 2. októbra 2025. Okresný súd jej žiadosti vyhovel a predĺžil lehotu o 30 dní. Dovolaťka v predĺženej lehote (do konca novembra 2025), ani do rozhodnutia najvyššieho súdu nereagovala a nepreukázala zastúpenie advokátom.

11. Dovolací súd akcentuje skutočnosť, že dovolateľka bola poučená o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní a o nutnosti spisania dovolania a ďalších podaní dovolateľa advokátom v zmysle § 429 ods. 1 CSP s výnimkou prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP vrátane poučenia v zmysle § 160 ods. 2 CSP o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (ďalej len „CPP“) zriadeného zákonom č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi v znení neskorších predpisov. Z obsahu spisu nevyplýva, či dovolateľka svoje právo v zmysle § 160 ods. 2 CSP reálne využila a obrátila sa na CPP.

12. I napriek náležitému poučeniu zo strany súdov nižšej inštancie je z obsahu spisu zřejmé, že dovolanie nebolo spísané advokátom, dovolateľka nepreukázala zastúpenie advokátom, ani výnimku z obligatorneho zastúpenia advokátom v dovolacom konaní, t. j. vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa oprávňujúce ju na spísanie dovolania (§ 429 ods. 2 písm. a) v spojení s § 468 CSP).

13. Podľa uznesenia najvyššieho súdu z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019, publikovaného pod R 39/2020 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, spísanie dovolania advokátom je obligatornou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom.

14. Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 489/2018, publikovanom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 79/2018, vyslovil, že ak obligatornou náležitosťou dovolania je podľa druhej vety § 429 ods. 1 CSP jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní. Je preto na dovolateľoch, aby v súlade so zásadou „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. „bdelým patrí právo“, predložili v zákonom stanovenej lehote také dovolanie, ktoré bude spĺňať všetky zákonom ustanovené náležitosti.

15. Podľa § 447 písm. e) CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že nie je splnená osobitná obligatorna podmienka dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP), pretože žalobkyňa ako dovolateľka nie je v dovolacom konaní zastúpená advokátom, dovolanie sama spísala a nejde o výnimku podľa § 429 ods. 2 CSP. Na tomto základe dovolací súd tak dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. e) CSP odmietol pre

nesplnenie podmienky dovolacieho konania spočívajúcej v nedostatku právneho zastúpenia bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (obdobne rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/160/2017, 4Cdo/10/2018, 4Cdo/190/2019 ako R 39/2020).

17. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP), avšak v danej veci dodáva, že v dovolacom konaní žalovaným 1/ a 2/ vznikol zásadne nárok na náhradu trov dovolacieho konania v zmysle § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP. Z obsahu spisu ale vyplýva, že v danom prípade žalovaným 1/ a 2/ v dovolacom konaní trovy nevznikli, preto v súlade so svojou judikatúrou dovolací súd rozhodol o trovách dovolacieho konania tak, že žalovaným 1/ a 2/ nárok na ich náhradu nepriznal (R 72/2018).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.